

Nr 180.

Av herr **Björnsson**, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till förordning om särskilda avdrag vid 1920 års taxering till bevillning för inkomst.

Det förslag till förordning om särskilda avdrag vid 1920 års taxering till bevillning för inkomst, som av Kungl. Maj:t överlämnats till riksdagens prövning (prop. 24), överensstämmer i huvudsak med de förordningar, som länt till efterrättelse vid bevillningstaxering under åren 1916—1919 och har till syfte att bereda mindre bemedlade den skattelindring, som dyrtiden gjort ofrånkomlig. Vid utformandet av bestämmelserna härför har man avgjort brutit mot de principer, som legat till grund för 1910 års bevillningsförordning, beträffande fördelningen av den kommunala skattetungan. Man har nämligen för de grupper av skattebetalare, som beröras av förslaget, sökt göra den efter medgivna avdrag kvarstående skattebördan avpassad efter skatteförmågan på ett helt annat sätt än, som med tillämpning enbart av bevillningsförordningen varit möjligt.

Emellertid har man lämnat orubbade denna förordnings bestämmelser om äkta makars beskattning, ehuru dessa äro av sådan art, att de måhända i allra första hand äro i behov av jämkning. För att visa, huru dessa bestämmelser verka, anför jag i bilagd tabell 4 exempel. Uppgifterna i denna tabell äro, i vad de avse vigda makar, tagna ur 1919 års taxeringslängd för en medelstor industristad i södra Sverige, och i vad de avse taxeringen för icke vigda, beräknade efter de för denna stad allmänt tillämpade grunderna. Vid beräkningen av »Straffbeskattning på grund av vigsel» har jag för enkelhetens skull antagit, att den sammanlagda utdebiteringen för primärkommun och landsting utgör 10 % av den beskattningsbara inkomsten. För mindre och medelstora industrisambällen är ju som bekant skatteprocenten i allmänhet högre än den här antagna. Såsom av bilagan synes, kommer legaliserandet av äktenskap att för kontrahenterna

medföra en extra beskattning av omkring 100 kronor per år i de anförda exemplen, och dessa exempel äro typiska för stora grupper av vår industribe-folkning. För mindre bemedlade måste en så kraftig extra beskattning vara i hög grad betungande och, då den är för vederbörande bekant, kännas som en svår orättvisa. Det orimliga i en dylik extra beskattning från social synpunkt ligger ju i öppen dag. Allt sedan den nuvarande bevillningsförordningens antagande hava också talrika försök motionsvis gjorts att åstadkomma rättelse av detta missförhållande. Även om man har anledning hoppas, att det förslag till en genomgripande kommunalskatte-reform, som enligt departementschefens anförande till statsrådsprotokollet sannolikt kan komma att behandlas av den nu samlade riksdagen, skall innefatta en rationell lösning av denna skattefråga, synes det mig likväl i hög grad behöfligt, att en provisorisk lösning åstadkommes redan för innevarande år. Visserligen har dyrtiden, sådan den karaktäriseras av socialstyrelsens dyrtidsindex, icke under den senaste tiden förvärrats. Den har emellertid helt säkert för många familjer med små inkomster blivit mera tryckande, därigenom att fördyringen till en del skjutits över från livsmedlen, beträffande vilka besparingar med avseende på kvalitet och kvantitet i många fall äro möjliga, till sådana utgiftsposter som hyra, skatter etc., vilka särskilt för gifta äro till sin storlek fasta och ofrånkomliga. Den nu gällande förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt tager i viss mån hänsyn till behovet av skattelindring för äkta makar, då hustrun har inkomst av eget förvärvsarbete. Det synes också stå i god överensstämmelse med de principer, som ligga till grund för förslaget om ny äkten-skapslagstiftning, om man snarast möjligt söker rätta det missförhållande, som härövan påpekats.

Den enda grundliga lösningen av denna skattefråga synes vara den, att äkta makar, då det gäller sådana avdrag, som avse att skydda existens-minimum för beskattning, behandlas oberoende av varandra. En sådan lösning synes emellertid icke låta förena sig med föreliggande förslag till förordning om tillfälliga avdrag, varemot det torde vara förhållandevis lätt att åstadkomma en provisorisk lösning genom att medgiva gift kvinna, som åtnjuter inkomst av förvärvsarbete, särskilt avdrag. För att vinna det mål, som här åsyftas — att förhindra straffbeskattning av äktenskaps legalise-rande genom vigsel — lär man icke kunna sätta ett sådant avdrag lägre än 500 kronor.

I anslutning till vad nu anförts, tillåter jag mig föreslå,

att riksdagen måtte besluta att göra följande till-lägg till Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag till för-

ordning om särskilda avdrag vid 1920 års taxering till beviljning för inkomst:

Under § 2 införes som mom. 1:

Ifråga om äkta makars beskattning skall gälla, att av hustrus inkomst av arbete må vid taxering ett belopp av intill 500 kronor lämnas utan avseende.

Förslaget § 2 ingår därefter oförändrad som moment 2.

Härjämte anhåller jag vördsamt, att vederbörande utskott måtte vidtaga de övriga ändringar av förslaget, vilka vid bifall till denna min hemställan kunna bli nödvändiga.

Stockholm den 27 januari 1920.

Edv. Björnsson.

Bilaga 1.

		Taxering efter vigsel		Taxering om vigsel undvikits		Straffbeskattning.
Barn under 15 år.		Medgivet avdrag.	Beskattningsbar inkomst.	Medgivet avdrag.	Beskattningsbar inkomst.	på grund av vigsel beräkn. efter 10 % debitering.
I	{ Mannen } { Hustrun }	0	{ 1,730 kr.	170 kr.	1,560 kr.	117 kr.
			{ 740 >	70 >	670 >	
			S:a 2,230 >		S:a 1,060 >	
II	{ Mannen } { Hustrun }	0	{ 1,590 >	160 >	1,430 >	118 >
			{ 1,080 >	100 >	980 >	
			S:a 2,410 >		S:a 1,230 >	
III	{ Mannen } { Hustrun }	1	{ 2,960 >	0 >	2,960 >	93 >
			{ 490 >	0 >	490 >	
			S:a 3,450 >	hela ink.	2,520 > 0 >	
					S:a 2,520 >	
IV	{ Mannen } { Hustrun }	2	{ 1,760 >	350 >	1,410 >	118 >
			{ 790 >	160 >	630 >	
			S:a 2,040 >	1,000 kr. 690 >	760 > 100 >	
					S:a 860 >	